

اصل ماجرا

واکاوی اتهام‌زنی جدید در مواجهه با باغ‌های شهر

به‌تازگی یکی از رسانه‌ها دا کرده شهرداری تهران را صدور مجوزهایی اقدام به از بین بردن باغ‌ها کرده و قصد دارد فضای سبز شهری را قربانی برج‌باغ‌ها کند. این ادعا پیرامون بخشنامه معاونت معماری و شهرسازی شهرداری تهران برای تعیین تکلیف پرونده باغ‌هایی که از گذشته درخواست ساخت‌وساز داده بودند، مطرح شده است و این قید را عنوان کرده که مدیریت شهری با این بخشنامه، اندک باغ‌های باقیمانده در شهر را نابود خواهد کرد.

اما اصل ماجرا چیست؟

شورای دوم شهر تهران در سال ۱۳۸۲ درخصوص ضوابط احداث بنا و سطح و سطوح ملاک عمل ساخت‌وساز در باغ‌های شهر تهران، تصمیم به تعیین ضوابط خاص برای نحوه توده‌گذاری و ساخت‌وساز در باغ‌ها گرفت. بعد از آن، این تصمیم‌گیری شورای اجزئی لاینفک از طرح توسعه پایتخت ملاک عمل واقع شد، اما این رویکرد در صیانت با باغ‌ها تأثیر به‌خصوصی نداشت. بر همین اساس در سال ۱۳۹۶ شورای پنجم شهر تهران برای صیانت از باغ‌های شهر تهران پیشنهادی برای اصلاحیه دستورالعمل ماده ۴ قانون زمین شهری ارائه داد که البته اقدام این شورا نیز منجر به ایجاد احساس تبعیض و بی‌رغبتی برای مالکان باغ‌های خصوصی شهر تهران شد.

طبق آمار مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، تعداد پروانه‌های صادره در باغ‌های شهر تهران براساس ضوابط موسوم به خانه‌باغ، ۷۷قفره بوده است. در مواجهه سده‌انگاره‌انه و مبنی بر راهبردهای کثومت‌ناست، ممکن است برخی این گزاره را در زمره نکات مثبت اصلاح سیاستگذاری در ضوابط ساخت‌وساز در باغ‌ها دانسته و نهایتاً این تغییر ریل سیاستگذاری را در راستای کمک به صیانت از باغ‌های تهران بدانند، اما با قکت نظر بر اصل موضوع این واقعیت آشکار می‌شود که عدم‌تمایل به ضوابط ملاک عمل جدید، در بلندمدت نهایتاً نتیجه بر ریشه‌صیانت از باغ‌ها خواهد زد، بلکه هر گونه ایده توسعه و گسترش فضای سبز توسط شهروندان را نیز به محاق خواهد برد.

در شرایط کنونی و به واسطه سیاستگذاری غلط مدیران شهری دوره پیشین، نگاهی ضد توسعه فضای سبز خصوصی و کاشت درختان برای شهروندان تهرانی پدید آمده‌به‌گونه‌ای که حتی در گفت‌وگوشودهای خصوصی بین شهروندان نیز می‌توان رگه‌هایی از توصیه‌های مبنی بر عدم کاشت درخت از بیم تعیین نوعیت زمین به‌عنوان باغ در سال‌های آتی و نتیجه آن قرار گرفتن در محدودیت‌ها و معذورت‌های ناعادلانه ضابطه‌ای را، درک و لمس کرد.

شهرداری تهران با علم به آثار و پیامدهای مخرب ضوابط ملاک عمل فعلی در قبال باغ‌های شهر تهران، دست به سلسله اقداماتی زده است. در گام نخست نسبت به ارائه لایحه اصلاحیه دستورالعمل ماده ۴ قانون زمین شهری در سال ۱۴۰۱ از مسیر قانونی اقدام کرده است. در این لایحه تکنیک دقیقی از باغ‌های شهر تهران حسب دسته‌بندی مساحتی پیشنهاد شد. در گام دوم شهرداری تهران با همکاری شورای شهر تهران در شهریور سال ۱۴۰۱، درصدد جبران موضوع برآمد و در قالب تبصره سوم ذیل بند «د» از ماده یکم آیین‌نامه اجرایی تشخیص باغ‌ها، متنی به تصویب شورای عالی استان‌ها رسید که صراحتاً اعلام می‌دارد: «درصورتی که بعد از تصویب این آیین‌نامه درختکاری جدیدی توسط مالکین در عرصه ملک صورت گیرد و درختان مذکور در سامانه ثبت درخت درج شوند، مشمول حد نصاب تشخیص به‌عنوان باغ نخواهند شد.»

در گام سوم معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران به‌منظور ارائه بستهت جامع و همه‌جانبه برای حفظ، صیانت و توسعه باغ‌های شهر تهران، پیش‌بینی مشوق‌های غیر تراکمی و ارتقای ارزش افزوده اقتصادی بهره‌برداری از باغ‌ها را در راستای اجرای حکم ۴۶برنامه چهارم توسعه تحول و پیشرفت شهر تهران در دستور کار گذاشته و نهایتاً نتایج حاصله جهت سیر مراحل تصویب در مراجع ذی‌صلاح قانونی ارائه خواهد شد. همچنین در قدم بعدی در راستای پایبندی به قانون و با عنایت به صدور احکام قضایی متعدد از شعب دیوان عدالت اداری در خصوص الزام شهرداری تهران به صدور پروانه برای پلاک‌های با نوعیت باغ، نسبت به صدور بخشنامه‌ای اقدام کرد که حاوی نکات و مطالب مهمی است که عمدتاً به‌دلیل غلبه نگاه‌های سیاسی و غیرفنی در نقد و اظهار نظر نسبت به آن، از نظر‌ها مغفول مانده است. بخشنامه مذکور صراحتاً مواد دی همچون قطع و خشک کردن حتی یک اصله درخت، جانیایی محل احداث ساختمان با شرط حداقل جابه‌جایی درختان و افزایش تراکم ساختمانی (اعم از طبقه و سطح اشغال) بیش از سطح و سطوح مندرج در دستور نقشه را ممنوع کرده و نیز برای موارد ضروری که نیاز به جابه‌جایی درختان باشد.

از زاویه دید معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران، تردیدی نیست که تحمیل هز نه‌های مستقیم و غیر مستقیم متعددی همچون هز نه‌های حفظ و صیانت از درختان موجود در عرصه باغات، کاهش ارزش قیمت ملک، مشرف نمودن املاک مجاور بر باغات (به دلیل تعیین آستانه‌های ارتقاعی محدود برای باغات) و پیش‌بینی نکردن عدم‌النفص مالکان در قالب سازوکارهایی از جمله انتقال حق توسعه، غیر کار آمد بوده و در میان مدت و بلند مدت اندک باغ‌های بر جای مانده در پایتخت را نیز تا مرز نابودی خواهد کشاند و در صورتی که تدبیر مقتضی و مبتنی بر واقعیات و با لحاظ راهبرد انتفاع جمعی شهروندان اتخاذ نشود، در بر پاشنه سابق خواهد چرخید.

آغاز طرح نظارت شبانه بر کیفیت خدمات شهرداری تهران

رضا رحمانی، رئیس سازمان بازرسی شهرداری تهران: بخش زیادی از فعالیت‌های اجرایی و نظارتی مدیریت شهری در ساعات پایانی شب انجام می‌شود. طرح نظارت شبانه بر عملکرد تمامی حوزه‌های شهرداری تهران به‌منظور ارتقای کیفیت خدمات شهرداری در دستور کار قرار گرفته است.

آماده باش تهران در برابر باران

شهرداری به‌دلیل پیش‌بینی باران و برف نیروهای خود را به حالت آماده‌باش درآورد

گزارش **لیلا شریف** روزنامه‌نگار

باران و برف با لایحه به تهران رسید و روز گذشته اهالی پایتخت شاهد احاطه کوه‌های شهر در میان مه و ابر بودند. با توجه به پیش‌بینی سازمان هواشناسی، شهرداری‌های مناطق شمالی تهران به‌دلیل کاهش

صدور هشدار در محدوده رودخانه کن و فرحزاد

احسان شریفی، شهردار منطقه ۵، با ورود به فصل پاییز با توجه به هشدارهایی که داده شده بود، در نخستین اقدام دست به لایروبی انهار و مسیرهای اصلی منطقه زدیم. یک مورد عملیات عمرانی برای مدیریت آب‌های سطحی بزرگراه آیت‌الله کاندانی‌داشتیم و کانال‌گذاری انجام شد. در بحث آمادگی هنگام بارش، تمام ناطقی که ممکن است دچار آب‌گرفتگی شوند، مورد بررسی قرار گرفتند. این نقاط ۲۰بخش هستند؛ نقاطی که به‌دلیل عدم‌کشش نهر دچار مشکل می‌شوند یا زمانی که گرفتگی به‌دلیل حرکت زباله و سرشاخه‌های شکسته از بالادست اتفاق می‌افتد. در رابطه با نقاط آب‌گرفتگی اولی با لایروبی مشکل را رفع کردیم و در رابطه با مسوارد دیگر نیز نیروی

محمسوس دما و احتمال بارش برف و باران به حالت آماده‌باش در آمدند. مناطقی که هم‌نشین بارودخانه‌های تهران هستند نیز با نصب بنرها و صدور اطلاعیه به رستوران‌ها و شهروندان هشدار دادند تا از اتراق در جوار رودخانه‌ها پرهیز کنند چرا که نگرانی از افزایش حجم آب رودخانه‌ها وجود داشت. مناطق ۳، ۱، ۵ و تهران جزو مناطق شمالی پایتخت هستند که به‌دلیل نزدیکی به ارتفاعات شهر و با توجه به تجربه سال‌های

گذشته توسط شرکت آب منطقه‌ای تهران انجام شد، ۱۰واحد در بستر رودخانه تخریب شد

و امیدواریم در صورت افزایش دبی آب‌تداخلی با یافت مسکونی نداشته‌باشیم. در سطح شهر نیز تمام همکاران در حالت آماده‌باش هستند و هشدارهای لازم را داده‌ایم. سنار یوهای لازم برای فعالیت نیروها در نظر گرفته شده است. در کنار نیروهای خدمات شهری و نواحی، همکاران معاونت عمرانی نیز حضور دارند تا میزان کشش انهار را رصد کنند و اگر در جایی نیز بهبود وضعیت دبی آب مشاهده شد، پس از بارش اقدامات عملیاتی لازم را انجام دهند. سوله‌های مدیریت بجران در سطح منطقه آمادگی دارند که اگر به هر دلیلی نیاز به اسکان اضطراری پیش آمد، از این سوله‌ها استفاده شود.

آمادگی ۳۳۰ ماشین تخصصی برف‌روبی

رضا محمدی، مدیرعامل سازمان پسماند شهر تهران: برف‌روبی یک موضوع ویژه است که علاوه‌بر اجرای فهرست بها که تأثیر خوبی در کیفیت برف‌روبی خواهد داشت خود سازمان هم ۳۳۰ دستگاه ماشین تخصصی برف‌روبی دارد که آنها را آماده‌سازی کردیم و پیمانکاران هم انتخاب شده‌اند.

یادداشت **علیرضا جعفری***

لایروبی انهار و رودخانه‌ها برای مقابله با آب‌گرفتگی‌ها

هواشناسی تهران از روز یکشنبه ورود سامانه بارشی را به تهران پیش‌بینی کرده بود؛ بر همین اساس مناطق ۲۲گانه شهرداری تهران نیز تمام توان خود را تجهیز کردند تا آمادگی لازم برای روبه‌رو شدن با باران و برف را داشته باشند.

مناطق مختلف شهر به‌خصوص مناطق شمالی برای بارش برف و باران احتمالی در شهر به عنوان نقاط حساس مورد بازدید قرار گرفتند و براساس نیاز لایروبی انهار و مسیل‌ها نیز انجام شد. اقدامات شهرداری تهران در مواجهه با بارش باران و برف به چند دسته تقسیم می‌شود؛ در اقدامات پیشگیرانه همچون لایروبی انهار، مسیل‌ها، چاه‌های رسوب‌گیر، ورودی کانال‌ها و همچنین ایجاد سایت‌های برف‌روبی تلاش می‌کنیم تا از آب‌گرفنگی نقاط مختلف جلوگیری کنیم و از این طریق احتمال بروز مشکل برای شهروندان را کاهش دهیم. خدمات شهری تهران در کنار اقدامات پیشگیرانه در هنگام بارندگی با آماده‌باش نیروها و تجهیزات شرایط را برای روبه‌رو شدن با بارندگی‌های پاییزی و زمستانی تحت کنترل قرار می‌هد.

با توجه به اینکه اداره کل هواشناسی استان تهران، هشدار سطح نارجی صادر کرده و نسبت به رگبار و رعدوبرق، وزش باد شدید و گاهی خیلی شدید، کاهش محسوس دما در مناطق مستعد بارش تگرگ، نقاط سردسیر و همچنین ارتفاعات برای احتمال آب‌گرفتگی معابر، جاری شدن روان آب و رخداد سیلاب بر اثر بالا آمدن ناگهانی سطح آب رودخانه‌ها، هشدار داده بود، نیروهای خدمات شهری در سطح مناطق به حالت آماده‌باش کامل در آمدند. نیروهای مادر مناطق مستقر شدند؛ ماشین‌الات شن‌پاش و نمک‌پاش آمادگی لازم را فراهم کردند تا در صورت بارش برف در مناطق شمالی تهران مسیری بسته نشود و شرایط برای عبور و مرور راحت شهروندان مهیا باشد. در کنار توجهی که به تمام مناطق مختلف تهران داریم، برنامه‌های ویژه‌ای برای مناطق شمالی تهران و همجوار با رودخانه‌ها در نظر گرفته‌ایم و در برخی مناطق تلاش شده است با نصب بنرها، نسبت به خطرهای احتمالی حضور در کنار رودخانه‌ها هشدار داده شود تا مبادا شهروندی به‌دلیل بی‌احتیاطی در معرض خطر قرار بگیرد.

در نهایت با توجه به پیش‌بینی سازمان هواشناسی که اعلام شده بود، اسمال ممکن است بارش‌ها زودتر و بیشتر نسبت به سال‌های قبل رخ دهد، طرح لایروبی انهار و رودخانه‌ها را در سطح مناطق ۲۲گانه از اجرا کردیم. تا گفته‌مانند که شهرداری تهران ۱۰ هزار کیلومتر شبکه آب‌های فرعی را جمع‌آوری می‌کند. این ۱۰ هزار کیلومتر در ۵۳۰کیلومتر شبکه اصلی جمع‌آوری آب‌های زیرزمینی جمع‌آوری می‌شود که زیرزمین مدفون است، اما توسط شهرداری لایروبی می‌شود تا گرفتگی نداشته باشد. ۱۷۰کیلومتر هم شبکه کمرگذاری در زیرزمین وجود دارد. در حقیقت ۷۰۰کیلومتر شبکه جمع‌آوری آب‌های زیرزمینی داریم که مردم آن را نمی‌بینند. اگر شهروندان کمک‌کنند که زباله‌ای وارد این ۱۰ هزار کیلومتر شبکه آب‌های فرعی نشود، تهران با آب‌ماندگی هم روبه‌رو نخواهد بود.

هماهنگی با راهور، رصد میدانی، رصد از طریق دوربین‌های سطح شهر و برنامه‌ریزی برای نقاط آسیب‌پذیر احتمالی ازجمله مواردی است که در دستور کار است تا در نهایت شهروندان کمترین مشکل را برای تردد در معابر پایتخت داشته باشند.

روز گذشته نیز نشست مشترک معاونت خدمات شهری با پلیس راهور تهران برگزار شد و در این جلسه حسین نظری معاون خدمات شهری و محیط‌زیست شهرداری تهران، سرهنگ‌سیدابوالفضل موسوی‌پور رئیس پلیس راهور تهران بزرگ، قدرت‌الله محمدی مدیرعامل سازمان آتش‌نشانی، ایوب فصاحت مدیرعامل سازمان میادین میوه‌تره‌بار، مسعود رنجبریان مدیرعامل شرکت شهرنایب و حریم‌بان، سعید بیگی مدیرعامل شرکت ساماندهی، رضا محمدی مدیرعامل سازمان مدیریت پسماند و... حضور داشتند و موضوعات مشترک فی‌مابین حوزه خدمات شهری و راهور تهران بزرگ در راستای خدمات‌رسانی به شهر و شهروندان مورد بررسی قرار گرفت.

در کنار موضوعاتی همچون ساماندهی دستفروشان، ون‌کافه‌ها و... در خصوص بارندگی‌های شهر نیز برنامه‌ریزی شد. در مورد اتخاذ تمهیدات ترافیکی، فرهنگ‌سازی و انجام اطلاع‌رسانی‌های لازم با توجه به آغاز فصل بارش نزولات آسمانی و برگزاری رزمایش مشترک برف‌روبی نیز صحبت و بر وحدت رویه و انسجام در تمام‌امور در موضوعات فوق تأکید شد.

با وجود تلاش شبانه‌روزی نیروهای خدمات شهری لازم به ذکر است که اگر شهروندان در سطح شهر، آب‌گرفتگی مشاهده کردند، می‌توانند با شماره‌های ۱۳۷ و ۱۸۸۸ تماس بگیرند تا نیروهای شهرداری در جهت رفع و رجوع مشکل گام بردارند چراکه با توجه به شرایط جوی، عوامل شهرداری تهران ۲۴ساعته در حالت آماده‌باش هستند.

*مدیرکل خدمات شهری شهرداری تهران

لایروبی برخی انهار بعداز ۱۵ سال

سیدمهدی صباغ، شهردار منطقه یک، این منطقه با توجه به شرایط جوی خاص خود برای بارش باران و برف آماده شده است. در رابطه با بارندگی به شکل باران تمام انهار مناطق به‌صورت مستمر لایروبی شده است. برخی از کانال‌های انتقال آب نزدیک به ۱۵سال بود که لایروبی نشده بودند، اکنون این کانال‌ها در کنار مسیل‌ها لایروبی شده‌اند. با توجه به این اقدامات امیدوار هستیم که مشکل خاصی پیش‌نیاید اما نباید فراموش کرد که وسعت درختان چنار در منطقه ممکن است موجب گرفتگی به‌دلیل خزان برگ‌های درختان شود. مانوری هم نزدیک به ۲هه پیش بر گزار کردیم که در این مانور تمام تجهیزات و ادوات بررسی شدند تا در زمان مورد نیاز آمادگی لازم در سطح نواحی و مناطق وجود داشته باشد. امروزه است که ستادهای برف‌روبی را در سطح منطقه راه‌اندازی کرده‌ایم و تمام ستاده‌ها مجهز به شن و نمک کافی هستند. تجهیزات و امکانات کافی در سطح منطقه به‌خصوص نواحی شمالی در برابر بارش برف نیز وجود دارد. تعداد ماشین‌الات در سطح منطقه مناسب است و تمام آنها در حالت آماده‌باش قرار گرفته‌اند تا در کنار ۱۵۰تیرویی مخصوص برف‌روبی به فعالیت بپردازند.

۷۰۰تیرویی کارگری آماده

شهردار جوانی، شهردار منطقه ۳، تمام همکاران ما در روزهایی که بارندگی پیش‌بینی می‌شود، در حالت آماده‌باش کامل هستند و حضور ۲۴ساعته به‌صورت شب‌بندی در نواحی دارند. پیش‌بینی ادوات و تجهیزات لازم برای جلوگیری از آب‌گرفتگی و مشکلات ناشی از بارش برف را کرده‌ایم. نزدیک به ۸۴دستگاه خودروی سبک و سنگین در منطقه حاضر کانال‌های سطح منطقه را به‌طور کامل لایروبی حضور ۷۰۰تیرویی کارگری آمادگی لازم را داشته‌باشیم. در ۲ماه اخیر تلاش کرده‌ایم تا تمام کانال‌های سطح منطقه را به‌طور کامل لایروبی کنیم، مسیل‌های عبوری سطح منطقه نیز با استفاده از تجهیزات تیرویی انسانی متخصص لایروبی شدند، بخش‌هایی که نیاز به تعمیرات ماشین‌آلات برف‌روبی هم بازسازی و اصلاح شدند. تلاش ما این است که با توجه به فصل خزان و بزرگ‌ترن که ممکن است موجب گرفتگی انهار، جوی‌ها و مسیل‌ها باشد، در کوتاه‌ترین بازه زمانی دست‌به‌بازسازی بزنیم. تجهیزاتی مانند شن و نمک مخصوص برای بحث برف‌روبی نیز تهیه و در مناطق مورد نیاز مستقر شده است.

آمادگی مناطق در برابر باران

منطقه ۱

- رفع آب‌گرفتگی در **۸۳نقطه**
- تجهیز **یک سایت** برف‌روبی اصلی
- تجهیز **۱۲سایت** برف‌روبی فرعی
- نصب **۵۰سازه** مسقف برف‌روبی شن
- پیش‌بینی **۵۰۰هزار** کیسه شن

منطقه ۳

- آماده‌باش **۷۶ نفر** نیروی انسانی
- پیش‌بینی **۲۸دستگاه** خاور
- پیش‌بینی **۲دستگاه** لودر
- تجهیز **یک سایت** برف‌روبی اصلی
- پیش‌بینی **۵دستگاه** کامیون تیغه‌دار
- پیش‌بینی **۱۱دستگاه** نمک‌پاش مکانیزه
- پیش‌بینی **۱۸دستگاه** کامیون

منطقه ۵

- شناسایی نقاط وقوع سیلاب و روان‌آب‌ها
- ممنوعیت توقف در کنار رودخانه‌ها، رودرده‌ها، کانال‌ها و مسیل‌ها ازجمله رودرده فرحزاد، کانال شهید باقری، کانال میان‌رود، رودکن، دره زرنو و حصارک

منطقه ۴

- لایروبی کانال‌ها، مسیل‌ها، نهرها و جوی‌ها
- راه‌اندازی و تجهیز **۹سایت** برف‌روبی در نواحی
- پیش‌بینی **۵دستگاه** نمک‌پاش مکانیزه غلطان
- شارژ **۱۷۰۰تن** شن در سایت اصلی برف‌روبی
- پیش‌بینی **۷تن** نمک در سایت اصلی برف‌روبی
- توزیع **۱۰۰تن** شن و نمک در نواحی